

Kalisz, 1 września 2026 roku

NZZP.PW.16.2026

Uniwersytet Kaliski
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego
KANCELARIA OGÓLNA

Wpłynęło dnia: 01.09.26 KB

Skierowano do: BRD

EOD 8442/K6

JM Rektor Uniwersytetu Kaliskiego

im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego

Rada Uczelni

Senat

Pracownice i Pracownicy

Uniwersytetu Kaliskiego

im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego

List otwarty

Szanowni Państwo,

jako przedstawiciele Niezależnego Związku Zawodowego Pracowników Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, reprezentującego interesy nie tylko swoich członków, lecz także licznej grupy pracowników niezrzeszonych, wyrażamy zdecydowany sprzeciw wobec działań, a w zasadzie ich braku, podejmowanych przez władze Uniwersytetu Kaliskiego w związku z trwającym kryzysem finansowym.

Obecna sytuacja ekonomiczna Uczelni jest poważna. Narastająca i pozostająca poza skuteczną kontrolą strata finansowa doprowadziła do konieczności opracowania i wdrożenia Programu naprawczego. Jednocześnie realne ryzyko utraty płynności finansowej stwarza poważne zagrożenie dla stabilności wypłat wynagrodzeń oraz bezpieczeństwa zatrudnionych pracowników.

Nasze oczekiwania

W tej sytuacji oczekujemy od:

- 1) **Rektora Uniwersytetu Kaliskiego**, aby podjął niezwłoczne, konkretne i transparentne działania, które pozwolą zahamować dalsze pogarszanie się sytuacji finansowej, przywrócić stabilność ekonomiczną oraz zapewnić pracownikom poczucie bezpieczeństwa i pewności, że podejmowane decyzje służą rozwojowi Uczelni, wychodzącemu poza kadencję obecnych władz;

- 2) **Rady Uczelni**, aby podjęła działania zmierzające do rozpoczęcia prac związanych z opracowaniem i wdrożeniem programu naprawczego do którego jest zobowiązana. Realizacja de facto rozpoczęła się już 26 czerwca 2026 r. Po tej dacie należy niezwłocznie powołać zespół odpowiedzialny za przygotowanie kompleksowej diagnozy sytuacji organizacyjnej i finansowej Uczelni oraz opracowanie propozycji konkretnych działań naprawczych. Prace zespołu powinny zakończyć się przyjęciem przez Radę Uczelni stosownej uchwały nie później niż do 26 grudnia 2026 r.

W skład zespołu bezwzględnie należy włączyć niezależnych ekspertów i specjalistów, w szczególności z zakresu finansów, ekonomii i prawa, a także innych dziedzin niezbędnych do kompleksowego rozpoznania sytuacji Uczelni. Ich udział ma zagwarantować niezależną, rzetelną i opartą na obiektywnych przesłankach ocenę rzeczywistego stanu organizacyjnego i finansowego Uczelni. Rada Uczelni powinna zapewnić, aby proces ten miał charakter rzeczywisty i kompleksowy, a nie wyłącznie formalny, oraz aby prowadził do trwałej poprawy sytuacji organizacyjnej i finansowej Uczelni.

- 3) **Senatu Uczelni**, aby zainicjowała rzeczową i otwartą dyskusję na temat aktualnego stanu Uniwersytetu Kaliskiego, w szczególności jej sytuacji finansowej, organizacyjnej i prawnej, a następnie wypracowania konkretnych rekomendacji dla Rektora oraz Rady Uczelni, które mogłyby przyczynić się do rozwiązania obecnych problemów i zapewnienia Uniwersytetowi Kaliskiemu stabilnego funkcjonowania w przyszłości. Wobec niewystarczających działań podejmowanych w celu rozwiązania kryzysu finansowego, zwracamy się do Senatorów Uczelni, reprezentujących poszczególne grupy zawodowe, o podjęcie działań w ramach kompetencji określonych w art. 28 ust. 6 i 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) – dalej: Ustawa, a także innych przepisów przyznających Senatowi istotne uprawnienia w tym zakresie.

Kryzys finansowy bez skutecznych działań

Mimo skumulowanej straty w okresie 5 lat (2021-2025) o łącznej wysokości około 23,6 milionów złotych netto nie wprowadzono programu oszczędnościowego. Mimo naszych postulatów, uwag i wniosków, dotyczących złego zarządzania finansami oraz kadrami, powoływano nowe instytuty badawcze, utrzymywano kilkuosobowe komórki z dyrektorami (kierownikami) i ich zastępcami, przy rażących różnicach w wynagrodzeniach w ramach podobnej grupy stanowisk, przyjmowano nowych pracowników, zwalniając przy tym doświadczonych profesorów i innych pracowników. Działania te prowadzone były bez jakichkolwiek weryfikowalnych kryteriów, co skutkowało koniecznością zawierania sądowych ugód i wypłacaniu wysokich odszkodowań. Szczególnie znamienym przypadkiem jest likwidacja Instytutu Interdyscyplinarnych Badań Historycznych. Część pracowników zwolniono po kilku miesiącach od ich zatrudnienia na czas nieokreślony. Mimo funkcjonowania w strukturze Uniwersytetu Kaliskiego innych instytutów, likwidacją objęto jednostkę, która w przeprowadzonej w 2026 roku ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2022-2025 uzyskała kategorię B+ w dziedzinie historia. Za powód likwidacji

tej jednostki podano optymalizację kosztów funkcjonowania Uczelni w kontekście rozpoczynającego się programu naprawczego¹. Biorąc pod uwagę historię powyższego Instytutu, można przypuszczać, że powoływaniu i likwidacji uczelnianych jednostek organizacyjnych nie towarzyszyło przeprowadzenie żadnych analiz ekonomicznych.

Trudno nie zauważyć także samej sprzeczności w uzasadnieniu likwidowania tegoż Instytutu. Do dnia dzisiejszego program naprawczy nie został przygotowany i przyjęty. Co więcej, jego przygotowanie i uchwalenie należy do ustawowych kompetencji Rady Uczelni, a nie Rektora Uniwersytetu Kaliskiego. W tej sytuacji powoływanie się na „*rozpoczynający się program naprawczy*” jako uzasadnienie decyzji kadrowych i organizacyjnych jest przedwczesne. Działania podejmowane w ramach rzeczywistego programu naprawczego powinny wynikać z rzetelnej diagnozy sytuacji Uniwersytetu Kaliskiego, jasno określonych celów oraz przyjętych przez właściwy organ zasad postępowania, a nie poprzedzać jego opracowanie i uchwalenie.

Rektor Uniwersytetu Kaliskiego zamiast wdrożenia programu oszczędnościowego, co było i jest standardem w sytuacjach dużej nierównowagi finansowej, utrwał nieefektywny model centralizacji decyzyjnej. W 2025 roku powołał Zespół², który miał zająć się opracowaniem modelu finansowego. Nie wiadomo, co z efektami jego pracy. W 2026 roku Rektor Uniwersytetu Kaliskiego powołał następny Zespół³, którego zadaniem jest również opracowanie modelu finansowego i organizacyjnego w 3-letniej perspektywie. W naszej ocenie powołanie kolejnego Zespołu jest zbędne. W obecnej sytuacji priorytetem powinno być opracowanie i wdrożenie rzeczywistego programu naprawczego, a nie tworzenie kolejnych zespołów mających ponownie analizować sytuację Uczelni. Tym bardziej, że za przygotowanie i realizację programu naprawczego odpowiada ustawowo Rada Uczelni.

Brak reakcji ze strony Rady Uczelni

Członkowie Rady Uczelni pozostawali bierni wobec problemów finansowych Uniwersytetu Kaliskiego, mimo że w sprawozdaniach finansowych za lata 2023–2025 widoczne były rażące przeszacowania planowanych przychodów oraz znaczne przekroczenia planowanych kosztów.

Szczególne znaczenie miało posiedzenie Rady Uczelni w czerwcu 2025 roku, podczas którego zatwierdzono plan finansowy zakładający osiągnięcie zysku na koniec roku. Tymczasem 2025 rok zakończył się stratą przekraczającą 11 milionów złotych. Co istotne, podczas posiedzenia obecni byli eksperci z zakresu finansów, których uwagi i wnioski

¹ Zarządzenie Nr 0300.82.II.2026 Rektora Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego z dnia 19 czerwca 2026 roku w sprawie likwidacji ogólnouczelnianej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego.

² Zarządzenie Nr 0300.210.II.2025 Rektora Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego z dnia 28 października 2025 roku w sprawie powołania Zespołu do opracowania modelu finansowego Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w perspektywie 3-letniej.

³ Zarządzenie Nr 0300.72.II.2026 Rektora Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego z dnia 18 maja 2026 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania modelu finansowego i organizacyjnego Uniwersytetu Kaliskiego w perspektywie 3-letniej.

nie zostały – w naszej ocenie – należycie uwzględnione. Podobna sytuacja miała miejsce w czerwcu 2026 roku, kiedy zatwierdzono plan finansowy zakładający stratę przekraczającą 11 milionów złotych, mimo widocznego niedoszacowania kosztów i zawyżenia planowanych przychodów. Istnieje zatem poważne ryzyko, że rzeczywisty ujemny wynik finansowy Uczelni za 2026 rok będzie jeszcze wyższy. Na szczególną uwagę zasługuje również kwestia odpowiedzialności za przestrzeganie planu rzeczowo-finansowego. Przekraczanie ustalonych w nim limitów, w przypadkach określonych przepisami ustawy o finansach publicznych, może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Zjawisko przekraczania planów finansowych występuje w Uniwersytecie Kaliskim od kilku lat, a Rada Uczelni – mimo posiadanych kompetencji i obowiązku monitorowania sytuacji – nie podejmowała dotychczas skutecznych działań zmierzających do jego ograniczenia.

W naszej ocenie tak długotrwały brak reakcji Rady Uczelni wymaga wyjaśnienia. Przyjęcie kolejnych planów finansowych, które nie odpowiadają rzeczywistej sytuacji ekonomicznej Uczelni, bez podjęcia zdecydowanych działań naprawczych, nie może być uznane za wystarczającą odpowiedź na narastający kryzys finansowy.

Spotkanie z pracownikami w sprawie sytuacji finansowej Uczelni

Jednym z działań władz Uniwersytetu Kaliskiego w reakcji na pogarszającą się sytuację finansową było zorganizowanie spotkania z pracownikami w dniu 26 czerwca 2026 roku. W naszej opinii spotkanie to nie przyniosło oczekiwanych rezultatów i nie stanowiło rzeczywistej odpowiedzi na narastający problem. Nie przedstawiono na nim w sposób konkretny przyczyn powstałych strat finansowych ani nie odniesiono się do problemów związanych z zarządzaniem kadrami i finansami, na które nasz związek zawodowy wielokrotnie zwracał uwagę.

Co szczególnie istotne, władze Uniwersytetu Kaliskiego nie udzieliły pracownikom żadnych odpowiedzi na pytania dotyczące aktualnej sytuacji finansowej oraz przyczyn jej pogarszania się.

W naszej ocenie spotkanie powinno służyć przede wszystkim przedstawieniu pracownikom rzetelnej informacji o stanie finansów Uniwersytetu Kaliskiego, wyjaśnieniu przyczyn obecnej sytuacji oraz wskazaniu konkretnych działań, które mają doprowadzić do jej poprawy. Tego zabrakło.

Podsumowanie

Konieczne jest przeprowadzenie niezależnej, rzetelnej i kompleksowej diagnozy sytuacji organizacyjno-prawnej oraz finansowej Uniwersytetu Kaliskiego. Taka diagnoza powinna stanowić punkt wyjścia do określenia rzeczywistych problemów, ryzyk i obszarów wymagających interwencji, a w konsekwencji – do wyznaczenia adekwatnych i mierzalnych celów programu naprawczego.

Bez uprzedniego dokonania obiektywnej oceny stanu Uniwersytetu Kaliskiego nie jest możliwe odpowiedzialne określenie zakresu, priorytetów ani harmonogramu działań

naprawczych. Program powinien bowiem odpowiadać na rzeczywiste uwarunkowania organizacyjne, prawne i finansowe, a nie na założenia formułowane bez pełnej wiedzy o aktualnym stanie Uniwersytetu Kaliskiego. W tym kontekście szczególnie istotne jest to, że do chwili obecnej organy Uczelni nie podjęły współpracy ze Związkiem Zawodowym. Brak takiej współpracy, przy jednoczesnym braku transparentnego i kompleksowego rozpoznania sytuacji Uczelni, może istotnie utrudnić przygotowanie programu odpowiadającego rzeczywistym potrzebom Uniwersytetu z poszanowaniem praw i interesów pracowników.

Podstawowym celem programu naprawczego powinno być w pierwszej kolejności przywrócenie i utrwalenie stabilności finansowej oraz organizacyjnej Uniwersytetu Kaliskiego, a następnie stworzenie warunków do jej dalszego, bezpiecznego i perspektywicznego rozwoju. Działania te powinny zapewnić Uczelni trwałe podstawy funkcjonowania również w perspektywie kolejnych lat, niezależnie od zmian personalnych w jej władzach.

Zarząd Związku zwraca się z prośbą o pisemne zajęcie stanowiska przez Rektora Uniwersytetu Kaliskiego i Przewodniczącego Rady Uczelni w zakresie przedstawionych problemów i przekazanie tego stanowiska do 1 października 2026 r.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
NZZP UNIwersytetu KAliskiego

Andrzej Kwiatkowski